

Janusz Korczak

pedagog, lekarz, publicysta, pisarz, działacz społeczny,
przyjaciół dzieci

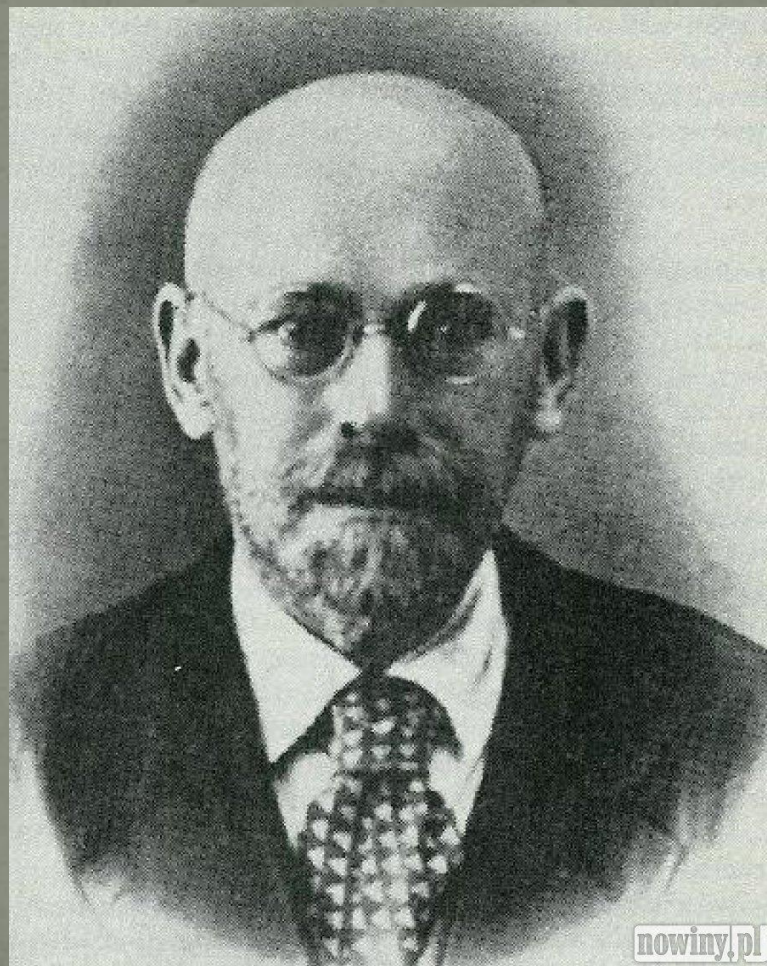
- Henryk Goldszmit, powszechnie znany jako Janusz Korczak, urodził się 22 lipca 1878 lub 1879 r. w Warszawie, w zamożnej zasymilowanej rodzinie żydowskiej.
- Przyczyną niepewności co do daty urodzenia jest zaniedbanie przez ojca formalności metrykalnych. Jednak jeszcze za życia Korczaka przyjęto, że urodził się w 1878 r.

- W 1891 r. rozpoczął naukę w rosyjskim gimnazjum filologicznym na warszawskiej Pradze.
- W 1898 r. rozpoczął studia na Wydziale Lekarskim Cesarskiego Uniwersytetu Warszawskiego.

- Po powrocie do kraju w 1900 r. został słuchaczem tajnego „Uniwersytetu Latającego”.
- W okresie tym poznawał warunki życia warszawskiej biedoty z Powiśla, Starego Miasta i Ochoty, szczególnie interesując się losem dzieci. Owocem tych doświadczeń był cykl artykułów zamieszczonych w „Wędrowcu” pt. „Dzieci i wychowanie”.
- W 1901 r. ukazała się jego pierwsza powieść „Dzieci ulicy”.

- W 1905 r. po otrzymaniu dyplomu lekarza rozpoczął pracę w Szpitalu dla Dzieci im. Bersonów i Baumanów w Warszawie. Leczył bezpłatnie.

- Pomimo uzyskanej popularności Korczak nadal koncentrował się na bezpłatnym leczeniu dzieci ubogich.
- Poziom i zakres opieki medycznej, jakim objęci byli ludzie niezamożni, budził w nim oburzenie. Wielokrotnie dawał tego świadectwo na łamach prasy.

- W 1912 r. po siedmiu latach opuścił szpital i został dyrektorem Domu Sierot, opiekującym się żydowskimi dziećmi w Warszawie, pracował w nim bez wynagrodzenia.
- Dom Sierot pod zarządem Korczaka stał się miejscem wyjątkowym, w którym każdy z wychowanków był „gospodarzem, pracownikiem i kierownikiem”, a dziecięca społeczność działała „na zasadach sprawiedliwości, braterstwa, równych praw i obowiązków”.

- Z czasem Korczak założył przy Domu Sierot fermę rolną, która pomagała mu utrzymać dzieci. Była ona także warsztatem szkoleniowym, gdzie mogły one uczyć się ogrodnictwa i rolnictwa.
- W 1926 r. założył pierwsze i jedyne w swoim rodzaju czasopismo dla dzieci i młodzieży „Mały Przegląd”, które ukazywało się do 1939 r.

- W 1940 Korczak został aresztowany i osadzony na Pawiaku, po tym, jak bez opaski z gwiazdą Dawida, do której noszenia zmuszeni byli Żydzi, interweniował u władz okupacyjnych w sprawie zarekwirowanego wozu ziemniaków należącego do sierot. Po miesiącu zwolniono go, po wpłaceniu kaucji przez jego przyjaciół i byłych wychowanków.

- 22 lipca 1942 r. Niemcy rozpoczęli akcję zagłady warszawskiego getta.
- 5 lub 6 sierpnia 1942 r. Janusz Korczak i jego wieloletnia współpracowniczka Stefania Wilczyńska ze swoimi wychowankami z Domu Sierot wywiezieni do obozu zagłady w Treblince.
W ślad za nimi poszły dzieci z innych sierocińców i domów opieki, razem z opiekunami i wychowawcami.
- Zginął z 200 dziećmi w komorze gazowej, do końca trzymały go za ręce. 5 sierpnia 1942 roku Niemcy zlikwidowali prowadzony przez Korczaka Dom Sierot dla dzieci żydowskich w Warszawie.

Co powinniśmy zapamiętać o Januszu Korczaku?

- Działał na rzecz praw dziecka.
- Wprowadził samorządy wychowanków, które miały prawo stawiać przed dziecięcym sądem swoich wychowawców.
- Działał na rzecz trudnych dzieci.
- Oddał życie za dzieci żydowskie.